

Valja istaknuti da skladatelj poštuje naglasak u riječima hrvatskog jezika, pa se glazbeni naglasci slažu s govornima. Od metričkih osobitosti treba istaknuti polimetričnost u skladbi *Otac je neba velik*.

U sastavu instrumentalne pratnje gotovo su podjednako zastupljeni glasovir i orgulje, a ponekad i flauta i (ili) gitara. Instrumentalna pratnja je razrađena, autor izbjegava šablone, pa bi se neke od njih gotovo mogle izvoditi i kao samostalne skladbe, bez vokalnih dionica.

Skladbe su napisane pretežno za dvoglasni zbor, a u nekima sudjeluju i vokalni solisti. Pretežu durski tonaliteti. Zanimljivo je spomenuti da autor u nekim skladbama koristi "šlagersku" maniru, tj. ponavljanje zadnjeg dijela za polustepen više, npr. u *Nebo se rastvara*: G-dur - As-dur; *Tvoj Duh je ljubav*: Es-dur - E-dur. Glazba je po svojim obilježjima, dakako, daleko od zabavne glazbe.

Za svaku skladbu ostvaren je odgovarajući ugođaj. Tako se može ukazati na pastoralna obilježja skladbe *Darovi Duha*, razigranost (*Duh u svijetu*), koralnu smirenost (*Molitva za mir, Zdravo Marijo*) itd.

Međusobno bliske sadržaje iskazuju skupine *Duhovske* i *Nikolinjske*, dok je sadržajnost u skupini *Dječji moteti* raznolika. Nikolinjska skladba *Spustila se večer tiha* svojim mirnim ugođajem zaključuje cijelu zbirku.

Podrobnija raščlamba još bi ukazala na vrijednosti ove zbirke. Prema riječima iz Predgovora dr. I. Šaška "ova je zbirka prožeta radosnim pružanjem glasa i melodija kojima djeca mogu lakše odgovoriti pozivima kršćanski onostranoga i nutarnjega".

Nikša Njirić

SKLADBE ZA ORGULJE

u povodu 140. obljetnice kolaudacije orgulja zagrebačke prvostolnice

U izdanju Prvostolnog kaptola zagrebačkoga tiskana je u Zagrebu 1997. godine zbirka pod naslovom *Skladbe za orgulje* u povodu 140. obljetnice kolaudacije orgulja zagrebačke prvostolnice. Zbirku je uredio Anđelko Klobučar. Na 56 stranica ovog meko ukoričenog sveska formata A4, nalaze se note šest skladbi za orgulje raznih hrvatskih skladatelja. Naslovnicu je izradio Vladimir Kuharić. Notografija i oblikovanje Tomislav Koščak.

U notama su otisnute skladbe sljedećih skladatelja:

Anselmo Canjuga:	<i>Crkvena godina - Uskrs</i>
Željko Brkanović:	<i>Svečani preludij</i>
Anđelko Klobučar:	<i>Finale</i>
Adalbert Marković:	<i>La méditation pour Orgue</i>
Nikša Njirić:	<i>Musica jubilaris</i>
Lovro Županović:	<i>Mirozov za orgulje</i>

Iz predgovora kojeg je napisao Anđelko Klobučar čitatelj će saznati da je 5. studenog 1855. godine u zagrebačkoj katedrali bila kolaudacija novih orgulja tvrtke Walcker iz Ludwigsburga. Svojim jedinstvenim zvukom orgulje su davale zvukovnu podlogu obredu ali su ujedno od početka svojega postojanja bile poticaj hrvatskim skladateljima i orguljašima za skladanje novih djela. "Uz uspomenu na njihovu kolaudaciju održanu prije stočetrdeset godina, a na poticaj *Instituta za crkvenu glazbu "Albe Vidakovića"* KBF-a (Katoličkog bogoslovnog fakulteta, dodao E.A.) nastale su skladbe u ovoj

zbirci. One su prvi put izvedene na koncertu 26. studenoga 1995. godine u Prvostolnici povodom prisjećanja na spomenuti događaj." (citat iz predgovora).

Objavljivanje ove zbirke značajan je događaj jer pokazuje, uz iznimku skladbe Anselma Canjuge (1894.-1952.), sadašnji trenutak glazbenog stvaralaštva za orgulje u Hrvatskoj. Sve objavljene skladbe bit će interesantne orguljašima, studentima *Instituta za crkvenu glazbu* i studentima orgulja *Muzičke akademije* u Zagrebu.

Značenje objavljivanja ove zbirke donekle umanjuje činjenica što je ona opremljena samo za hrvatsko govorno područje. Stoga predlažem da se u mogućem ponovljenom izdanju predgovor akademika Anđelka Klobučara prevedu na njemački i engleski jezik. Stranu čitalačku publiku valjalo bi ukratko u nekoliko redaka obavijestiti i o skladateljima čija su djela objavljena u zbirci. Na kraju, za promidžbu orgulja zagrebačke katedrale, koje imaju važnu ulogu u glazbenom životu Crkve u Hrvatskoj, mnogo bi značilo objaviti i njihovu današnju dispoziciju.

Poželim, zahvaljujući ovoj zbirci, da objavljene skladbe dožive što veći broj dobrih izvedbi na zadovoljstvo ljubitelja orguljske glazbe a zbirka novo izdanje!

Emin Armano

Emin Armano:

DON PETAR NAKIĆ (PIETRO NACCHINI) UTEMELJITELJ MLETAČKO-DALMATINSKE GRADITELJSKE ŠKOLE ORGULJA

Bulić, 1998.

Knjižica nevelika opsega (80 str.) upoznaje nas sa životom i radom znamenitoga hrvatskog graditelja orgulja Don Petra Nakića. Napisao ju je Emin Armano, pijanist i nastavnik komorne glazbe na Muzičkoj akademiji u Zagrebu. On zapravo nastavlja rad našega uvaženog organologa i neumornoga tražaka za starim glazbalima – Ladislava Šabana. Knjižica se, u stvari, i temelji na Šabanovim istraživanjima, njihov je sažetak, ali dopunjen novim iskustvima autora.

Don Petar Nakić (Nachich, rođen jamačno 1694. – umro oko 1769.) rodio se u selu Buliću kod Benkovca. Stupa u franjevački red i boravi na studiju teologije u Veneciji gdje počinje izučavati orguljarski zanat. Istupa iz franjevačkog reda (ali ostaje svećenik) kako bi imao više mogućnosti baviti se orguljarstvom. Stekavši potrebno znanje i iskustvo u Veneciji, otvorio je vlastitu radionicu.

Zvuk njegovih orgulja temelji se na kombinaciji zvuka talijanskih i njemačkih baroknih orgulja iz čega proizlazi zvukovna prepoznatljivost njegovih vlastitih proizvoda. Misli se da je Nakić sam i uz pomoć svojih učenika izradio oko 350 - 370 orgulja. Među njima su najpoznatije monumentalne orgulje u crkvi sv. Justine u Padovi (1735.). Zanimljivo je, da je na dvoje orgulje (jedne u Zaostrugu) Nakić priložio uputu za registriranje prema obilježjima glazbe koja se na njima izvodi. U knjizi su faksimili obiju uputa. Pretpostavlja se da je i sam Nakić bio dobar orguljaš.

Većinu je svojih orgulja izgradio u Italiji, a od onih koje su izgrađene u dalmaciji i sigurno se mogu pribrojiti Nakićevima, danas postoje dvoje (Nerežišća, Šibenik). Za dvoje, također postojeće (u Supetru i Rabu), nije potvrđeno Nakićevo autorstvo.